

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Mgr. Filipem Skřivanem ve věci

žalobce: J. P.
bytem

proti
žalované: Česká správa sociálního zabezpečení
sídlem Křížová 25, Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 15. 12. 2020, č. j.,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalovaná rozhodnutím ze dne 14. 9. 2020, č. j., snížila žalobci od 20. 10. 2020 výši invalidního důchodu pro invaliditu druhého stupně na invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně. Námitky žalobce žalovaná napadeným rozhodnutím zamítla a prvostupňové rozhodnutí potvrdila. Vycházela z posudku o invaliditě, podle něhož rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce je zdravotní

postižení uvedené v kapitole VIII., odd. A, položce 1 přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (vyhláška o posuzování invalidity), tj. oboustranná praktická hluchota, pro kterou se stanoví míra poklesu pracovní schopnosti o 40 %.

II. Obsah žaloby

2. Proti napadenému rozhodnutí podal žalobce žalobu. Namítá, že dle napadeného rozhodnutí se jeho zdravotní stav zlepšil, avšak podle ošetřujících lékařů se nezlepšuje, ale zhoršuje. Má velký problém sehnat si práci, protože když si závodní lékař přečte jeho zdravotní dokumentaci, nepovolí nástup do práce. Omezuje jej také pouze základní vzdělání. Mluví pouze se sluchadlem a dle svého zdravotního stavu má nárok na vyšší stupeň invalidního důchodu. Ke změně stupně invalidity proto nebyl žádný důvod. Navrhuje, aby byl jeho zdravotní stav znovu přezkoumán a krajský soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalované

3. Žalovaná ve svém vyjádření uvádí, že zdravotní stav žalobce byl v průběhu řízení plně zjištěn a posouzen. V podrobnostech odkazuje na odůvodnění napadeného rozhodnutí, navrhuje důkaz posudkem příslušné posudkové komise a závěrem navrhuje, aby krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

IV. Posouzení věci krajským soudem

4. Žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 s. ř. s.), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.). Žaloba je přípustná (zejména § 65, § 68 a § 70 s. ř. s.).
5. Žaloba **není důvodná**.
6. Podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla a) nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně, b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně, c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně. Podle § 39 odst. 4 zákona o důchodovém pojištění platí, že při určování poklesu pracovní schopnosti se vychází ze zdravotního stavu pojištěnce doloženého výsledky funkčních vyšetření; přitom se bere v úvahu, a) zda jde o zdravotní postižení trvale ovlivňující pracovní schopnost, b) zda se jedná o stabilizovaný zdravotní stav, c) zda a jak je pojištěnec na své zdravotní postižení adaptován, d) schopnost rekvalifikace pojištěnce na jiný druh výdělečné činnosti, než dosud vykonával, e) schopnost využití zachované pracovní schopnosti v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 35 % a nejvíce o 69 %.
7. Posouzení míry poklesu pracovní schopnosti a stanovení dne vzniku invalidity je otázkou odbornou, medicínskou (důchod podmíněný dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem), a rozhodnutí soudu tak závisí především na odborném lékařském posouzení. Správní soud si proto nemůže učinit úsudek o této otázce sám. Podle § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, posuzuje zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech

důchodového pojištění Ministerstvo práce a sociálních věcí, které za tímto účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise. Posudek této posudkové komise, který splňuje požadavek úplnosti a přesvědčivosti a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, bývá zpravidla rozhodujícím důkazem pro posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí. Posudkový závěr by měl být náležitě zdůvodněn, aby byl přesvědčivý i pro soud, který nemá, a ani nemůže mít, odborné lékařské znalosti, na nichž posouzení invalidity závisí především (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 5. 2013, č. j. 6 Ads 12/2013 – 22).

8. Žalobci byl od 14. 12. 2018 přiznán invalidní důchod II. stupně. Dne 20. 7. 2020 požádal žalobce o změnu invalidního důchodu z důvodu zhoršení zdravotního stavu. Zdravotní stav žalobce byl posouzen lékařem městské správy sociálního zabezpečení dne 17. 8. 2020. Lékař dospěl k závěru, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce je zdravotní postižení uvedené v kapitole VIII., odd. A, položce 1 přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, tj. oboustranná praktická hluchota. Žalobce dle posudku musí nosit trvale sluchadlo BAHA. Dle praktika žalobce v ordinaci komunikuje a rozumí si i telefonicky vcelku dostatečně. Nejedná se o praktickou hluchotu ani o oboustrannou ztrátu sluchu. Pokles pracovního potenciálu hodnocen jako praktická hluchota s přihlédnutím k dalším diagnózám (zánětlivé infekční kožní komplikace, stav po sanačních operacích chronické mediootitidy, alimentární obezita) a profesi (základní vzdělání).
9. Zdravotní stav žalobce byl opětovně posouzen dne 30. 11. 2020 v odvolacím řízení lékařem české správy sociálního zabezpečení s totožným výsledkem. Posudkový lékař konstatoval, že žalobce v ordinaci praktika komunikuje, rozumí dostatečně i telefonicky. Aktuálně dle nálezu z ORL FN u sv. Anny slovní audio s BAHA slyší 50 % - 60 dB, 100 % - 70 dB, bez BAHA neslyší. Sám uvádí opakovaně, že zatím komunikaci se sluchadlem zvládá. Poslední vyšetření na objektivní audiologii nebylo zcela dokončeno, neboť žalobce uváděl různé subjektivní potíže (motání hlavy, brnění rukou apod.), nicméně dle vyšetření jsou přítomny zbytky sluchu. Z posudkového hlediska představuje oboustranná praktická hluchota stav, kdy je posuzovaný schopen vnímat zvuk mluvené řeči pouze se sluchadlem, ale rozumí mu jen minimálně (z 10 – 15 %). To neodpovídá zcela objektivním schopnostem žalobce (spíše by odpovídala oboustranná těžká nedoslýchavost), nicméně s ohledem na fakt, že žalobce nedokončil žádné vzdělání, je volena tato položka. Pro navýšení není žádné medicínské opodstatnění. Co se týče pracovního uplatnění, žalobce je schopen přiměřené práce při zohlednění sluchového postižení a režimových opatření. Nemá žádné psychické onemocnění, které by bránilo eventuálnímu dalšímu vzdělávání tak, aby zlepšil svoji pozici na trhu práce. V minulosti byl zdravotní stav žalobce z posudkového hlediska nadhodnocen, druhému stupni invalidity nikdy neodpovídal. Nyní byl nadto žalobce přešetřen na vlastní žádost o vyšší stupeň invalidity. Objektivně se ovšem o úplnou hluchotu nejedná – to by žalobce neslyšel ani s nejvýkonnějším sluchadlem.
10. Jelikož žalobce v žalobě nesouhlasil s posouzením svého zdravotního stavu, vyžádal krajský soud ve smyslu § 4 odst. 2 zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení posouzení zdravotního stavu posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí. Zdravotní stav žalobce byl posudkovou komisí posouzen dne 16. 8. 2021.

11. Posudková komise shrnula dostupnou zdravotní dokumentaci žalobce a výsledky předchozích posouzení jeho zdravotního stavu. Při neomluvené absenci žalobce při jednání posudkové komise dopěla k závěru, že příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce je oboustranná praktická hluchota se zchovalými zbytky sluchu. Ztráta sluchu při tónové audiometrii v rozsahu 70 – 90 dB, zbytkový sluch se ztrátou slyšení nad 90 %. Je schopen vnímat zvuk mluvené řeči jen se sluchadlem, ale rozumí mu jen minimálně. Zdravotní stav žalobce byl zdokumentován bez progresu, ve slovní audiometrii s dokladovaným postupným zlepšením. Žalobce je na své sluchové postižení dostatečně adaptován, stav nevyžaduje jiná než preventivní opatření. Ostatní zdravotní postižení nemají posudkově významný vliv. Žalobce se za dobu trvání funkční poruch klinicky nezhoršil a adaptoval se na své postižení s kompenzačním sluchadlem při zachovalé schopnosti odezírat. Je schopen ucházet se o práci, která bude odpovídat jeho dosaženým schopnostem.
12. Posudková komise vycházela ze všech dostupných lékařských zpráv i zdravotnické dokumentace praktického lékaře žalobce a dospěla ke stejnému závěru jako posudkoví lékaři ve správním řízení. Podstatné dle krajského soudu je ta skutečnost, že ze shromážděných podkladů učinili všichni posudkoví lékaři shodný a lékařskými důvody podepřený závěr, že postižení žalobce není úplnou hluchotou. Žalobce za použití sluchadla BAHA slyší mluvenou řeč, třebaže jí zcela nerozumí a musí taktéž odezírat. Ostatně toto ani žalobce v žalobě výslovně nezpochybňuje. Uvedená zjištění odpovídají položce pro oboustrannou praktickou hluchotu dle vyhlášky o posuzování invalidity [ztráta sluchu při tónové audiometrii v rozsahu 70 - 90 dB, zbytkový sluch se ztrátou slyšení 85 - 90%, sluchově postižený je schopen vnímat zvuk mluvené řeči jen se sluchadlem, ale rozumí mu jen minimálně (z 10 - 15%)]. Pro toto postižení vyhláška nestanoví rozmezí míry poklesu pracovní schopnosti, ale stanoví její pokles pevnou hodnotou 40 %.
13. Posudkoví lékaři nedospěli k závěru, že by se zdravotní stav žalobce od minulého posouzení zlepšil. Dle odůvodnění posudků byl v minulosti zdravotní stav žalobce nadhodnocen a invaliditě II. stupně nikdy neodpovídal. V případě posudků vyhotovených ve správním řízení lze vysledovat i pochybnosti o tom, zda se v případě žalobce s přihlédnutím ke komunikačním schopnostem nejedná spíše o oboustrannou těžkou nedoslýchavost dle položky č. 5 stejné kapitoly vyhlášky o posuzování invalidity. Posudkoví lékaři se však přiklonili k hodnocení ve prospěch žalobce, a to s přihlédnutím k přidruženým diagnózám a dosaženému vzdělání. V tomto postupu neshledal krajský soud žádné pochybení.
14. Posudková hodnocení zmiňují i okolnosti, které by případně mohly mít vliv z hlediska navýšení horní hranice míry poklesu pracovní schopnosti dle § 3 vyhlášky o posuzování invalidity, avšak nezjistily takový vliv dalších zdravotních postižení nebo schopnosti využívat dosažené vzdělání, zkušenosti a znalosti, pokračovat v předchozí výdělečné činnosti nebo schopnosti rekvalifikace, že by to takový postup odůvodnilo. Vliv ostatních postižení je marginální a žalobce nemá žádné specifické vzdělání či pracovní zkušenosti; zdravotní stav mu nebrání v rekvalifikaci a obecně v práci při zohlednění jeho specifík. I žalobce uvádí, že pracovat může (nikoliv s těžkou technikou) a zaměstnání hledá.
15. Je zároveň třeba vzít v úvahu, že námitky žalobce proti posouzení zdravotního stavu se pohybují ve značně obecné rovině. Žalobce uvádí, že audio vyšetření zřetelně prokazuje

zhoršování zdravotního stavu hluchotou a že ošetřující lékaři mu říkají, že podle jeho zdravotního stavu má nárok na vyšší stupeň invalidního důchodu. Žádnou bližší argumentaci konkrétními lékařskými zprávami, odkazy na konkrétní vyšetření, ani polemiku s konkrétními odbornými závěry žalobce v žalobě nepředkládá.

16. S ohledem na skutečnost, že závěry opakovaného lékařského posouzení ve správním řízení i v soudním řízení jsou koherentní, vzájemně souladné a podpořené obsáhlou lékařskou dokumentací, shledal krajský soud lékařský posudek komise Ministerstva práce a sociálních věcí v souladu s požadavky úplnosti a přesvědčivosti, které jsou na něj kladeny. Ani v průběhu jednání nevyšly najevo žádné skutečnosti, které by tyto závěry relevantně zpochybnil.
17. Okolnosti nynější věci nenasvědčují tomu, že by dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav žalobce byl příčinou poklesu míry pracovní schopnosti žalobce nejméně o 50 %, a žalobce tak byl invalidní ve druhém či třetím stupni. Žalobní námitky proto soud neshledal důvodnými.

V. Závěr a náklady řízení

18. Krajský soud z výše uvedených důvodů žalobu jako nedůvodnou zamítl podle § 78 odst. 7 s. ř. s. Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nebyl v řízení úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný nemá právo na náhradu nákladů řízení ex lege (§ 60 odst. 2 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o ní musí stěžovatele zastupovat advokát. To neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, právnické vzdělání, které se vyžaduje pro výkon advokacie.

Brno 29. září 2021

Mgr. Filip Skřivan, v. r.
samosoudce